

видання
Об'єднання лемків
2003 зима № 1 (40)

Ватра

ISSN 1232-2776

ХРИСТОС ЧАРОДИВСЯ!

З 2003 РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ,
НОВИМ РОКОМ І СВЯТИМ ЙОРДАНОМ
Дорогим Читачам, Членам ОЛ у Польщі,
ООЛ в Америці, ОЛ Канаді,
Т-ва "Лемківщина" в Україні,
СРУ Словаччини, Союзу русинів-українців
Югославії, Хорватії, ОУ у Польщі,
СУ Підляшшя і СКУ складаємо сердечні
вітання.

Хай світла радість приходить у Ваші хати,
засіваючи серця зерном надії, любови й миру.

Нехай Різдвяна Зірка принесе Вам щастя,
здоров'я, всякий добробут, веселість і злагоду,
а Новонароджений Ісус нехай всіх благословить!

Веселімся разом, відаючи поклін
Божому Дитятку!

Редакція

Головна управа ОЛ

З новим роком!

В горах нічка... Звізди небо вкрили,
Хижи світят виглядами.
Люби лемки і лемкині мили,
Днески зас я разом з вами!
Витам Вас з Новеньким роком!
Щиро жичу здрав'я, втіхи
І прожити легко до так року
В мирі й згоді рідной стріхи.
Най Вам ниви вродят урожаї,
Бисте мали хліб на столі,
Жили у достатку в рідним краї,
Но і квітли Ваши долі.
Най молодим родяться діточки,
Рідну землю прикрашають,
І щебечут пташки у лісочках,
В праці нарід звеселяють.
А хто жие іщи даде в світі,
То-м Вам принюс рідни гори.
Най Вам кожда красом днес посвітит,
Як в дитинстві гром кольорів.
Гори пригадають Вам хижини,
Тоти тепли смерекови,
І родинніст нашої Лемківщини,
Што купалася в любови.
Они Вам припомнут і сусідів,
Котри жили в згоді з Вами,
Што і часом помагали в біді
Добрим серцьом та руками.
Де сут гнески тоти мили люде?
Чом лишили Верховину?
Може, жаль дакому стисне груди,
І витисне з віч сльозину!
Бо хоч як би било на чужині
І розкішно, і весело,
Хто ся вродив, виріс в Лемківщині,
Все го тягне в рідне село.
Бо дитячом душою там полюбив
Вшитко, што го окружало.
Навет буйний вітер, што му трубив,
Його серце покохало!
Но а teraz всяди, лемки мили,
По келишку сой випийме...
І на радіст краю й землі цілій
Добро творме, довго жийме!
Іщи собі гучно поспівайме,
Би аж серце танцювало...
Двотисячний третій рік випийме-
Його Небо нам прислало!
То ж і радо в зимі одсвяткуйме
Мили нам Різдвяни свята,
Христу й Богу серцьом подякуйме
За тот світ і хліб в зернятках.
Бог нам вшитко творит споконвічно:
Світит, дощит над краями...
І од того так уж фесрично
Квітне життя медже нами!

Іван Головчак

Одишов Старий - приходить Новий

Наш кварталник "Ватру" розпочинає все дописами лемківском говірком і переважно про події в Об'єднанні лемків. Старамеся писати так, жеби для вшитких лемків і не лем лемків, тота бесіда біла зрозуміла. Не впроваджує польонізмів, словакізмів і іншомовних слів. Коли бракує лемківского слова - вписуєме загальноукраїнське, не польське та не вживаєме декотрих, трудно-зрозумілих лемківских слів і тим дописи лемківском говірком в "Ватрі" ріжняються од дописив в інших лемківских видавництвах ("Бесіда", "Загорода" чи "Лемківська сторінка" в "НС"). Частинно користаєме з українського правопису, вповні вживаєме українську абетку і не впроваджуєме додаткових літер, як роблят інши: "ь", "ы", а не вживають "і", - дуже потрібне в нашій говірці; заміст "і" вписують "и" (русицизми). Декотри наши противники маюот нам за зле, чом в "Ватрі" заміст "юж" чи "уж" є "вже" або заміст "ци" - "чи", "дзецко" - "дитина", "тераз" - "тепер", "Ваньо" - "Іван" і тим подібне. Більшіст лемків в бесіді уживат підкреслених слів, и ми не можеме писати говірком з околиць Криниць, Фльоринки, а не брати під увагу Ганчови, Крампной, Команчи чи Гломчи, бо там також жиють лемки. Тото робиме й з того приводу, штоби написане нами, могли, без векшого клопоту прочитати лемки і всі українці.

Як кожного року, так і в минулим видали-зме 4 числа "Ватри" і завдяки дофінансуваню видавництва Міністерством культури, могли-зме перший раз розпочати видаваня його з кольоровима окладками.

■ Голова Об'єднання лемків Ш. Гладик вручат нагороди учасникам Днів Антонича в Горлицях.

Минулий рік прешов з річницями важних подій: 55 років трагічної акції "Вісла", 20-літя наших "Ватр" на Лемківщині, 10 років видаваня кварталника "Ватра". І бив він для ГУ ОЛ дуже працьовитий. Свідчат о тим важни події:

В січні 2002 р. Ш. Гладик голова ОЛ, Б. Салей секретар ГУ ОЛ і Ш. Лукачин скарбник ГУ ОЛ обговорювали в Воевідским уряді в Кракові з А. Пашкотом справу дальшого видаваня уневажнінь децизій ППРН о перейнятю майна виселеним в акції "Вісла" і привернення Никифорови - Є. Дровняку церковного метрикального родоводу. 18 січня Штефан Гладик і Штефан Лукачин спіткалися з заступником генерального директора до справ лісної господарки Янушом Залевским, котрий задеклярував, же Державни ліси узнаюот każde рішення НСА і не будут творити жадних перешкод в переказиваню лісів лемкам. Ш. Гладик бесідував тіж з директором Департаменту господарюваня земльом о видаваню децизій міністра в справах звертаня лемкам їх гіпотетичной власности. Тото самого дня представники ОЛ спіткалися з В.Сьмідовским, секретаром польско-українського комітету Президентів Польщи і України, з яким обговорювали пропозицію патронату над тогорічном "Ватром", справи в'язнів концтабору в Явожні, а тіж дискутували над дуже великим ограничиньом фінансової помочи меншостям в тим році. 25.01. в Рейоновим суді в Мушині Ш. Гладик запознався з актами справи торкаючої Єпіфанія Дровняка, в якій розправу судову визначено на 13 лютого т.р. В селі Фльоринка запознався з фактичним станом цмунтеря, котрий надано приватному властителюви (осадникови) як рільничий ґрунт. Води ріки Мостиши систематично забираюот наш цмунтір. В часі спітканя зорганізуваного ОЛ редактор газети нашов в ріці людській череп ("Czaszki przy potoku" - „Gazeta Krakowska” nr 274 z 23.11.2001) і („Łemko szuka grobów” (...)"Czaszka w trawie" - „Polityka” Nr 27 - 1 lipca 2000 r. str. 104). 30 січня в воевідским уряді одбилося друге робоче спітканя директора Габінету Воеводи Альфреда Шилько і уповноваженим воеводи до справ національних меншин — др Артуром Пашкотом з представниками ОЛ: Ш. Гладиком, Б. Салейом і В. Шлянтом. Обговорено справи покриваня оплат за виділяня з засобів державних, звертаних власности, дальше видаваня децизії Воеводи в справах уневажнєня децизії Повітових рад народових о переймуваню власности по

виселених в 1947 році. Узгіднено прискорити старання о вилучення цмунтерних ділянок з приватної власності і їх охорону.

В лютому на запрошення Об'єднання лемків Канади Штефан Гладик перший раз одвідував лемків в Канаді і США. 13.02. в Рейоновим суді в Мушині мала одбитися розправа в справі чи *Никифор Криницькі* і *Єпіфаній Дровняк*, то една і тота сама особа. Маляра вродила 21 мая 1895 року в Криници Євдокія Дровняк. Никифора Криницького 1 січня 1895 р. "створив" суд в Мушині, вибираючи му на матір Ксеню Криницьку. Никифор помер 10 жовтня 1968 р., а Дровняк - виходит на того - же іщи жие. Об'єднання лемків представило Судови ряд нотаріяльні потверджених зознань сьвідків, котри знали особисто артисту і ствердили, же то ест тот сам лемко Никифор Дровняк, знаний ім од хлопця, котрому урядово надано призвище - "*Krynicki*". Отець митр. С. Дзюбина як колишній парох Криници, што бив сповідником Никифора, в Горлицким Суді на перший розправі ствердив, же Єпіфан Дровняк, званий Никифором і Н. Криницькі то тота сама особа. Судови в Мушині не вистарчают судови зознання сьвідків, а справу одрочив з powodu неставліня ся представника Окружного музею в Новим Санчи, котрий є противний приверніню Никифорови властивого метрикального родоводу.

В березні др Єжи Сьвонткевіч, з-к речника громадянских прав спіткався в Висові з представниками ОЛ в справі нищення цмунтерів і давних лемківских пам'яток. В селі Фльоринка видів знищений давний лемківський цмунтір, який систематично підберат ріка Мостиша. В Ганчові оглянув місце, де має стояти одбудувана лемківска капличка, розобрана в маю 2000 р. римокат. кс. пробощом-деканом. 18.03. з Анджейом Целінским міністром Культури спіткалися представники національних меншин. ОЛ представяв Ш. Гладик. Обговорювано найпильніши справи, фінансування культуральной діяльности національних меншин в Польщі.

17-19 мая в Києві обрадував Ш. Світовий Конгрес Президії Світової федерації українських лемківских об'єднань, в яким взяли участ делегати з ООЛ в Америці, ОЛ Канади, Товариства "*Лемківщина*" України, ОЛ Польщі, СРУ Словаччини, СРiУ Югославії і Хорватії. Головом Президії СФУЛО вибрано проф. Івана Щербу зі Львова, а заступниками: Марію Дупляк (Американский континент) і Штефана Гладика (Європейский).

2 червня в Новим Санчи своє виїздне засідання провела Сеймова комісія до справ

національних меншин. В засіданню брав участ голова ОЛ Ш. Гладик, котрий представив зобраним проблем руйнуваня давних наших цмунтерів. В довід показав людски кости з цмунтеря в Фльоринці, вимивани ріком Мостишом. Тото тягнесья роками, а місцева влада нич не робит в тій справі.

18 липня в Ждині одбилося засідання Президії СФУЛО, в яким взяли участ члени з України, Словаччини, Польщі, США та представники ОЛ Канади, СРiУ Югославії і Хорватії, а 19-21. одбилася ХХ. Лемківска "*Ватра '02*", якій старостував Яків Ставиский, а оргкомітет очолював Штефан Гладик. В описах мас-медій оцінено ей як дуже вдалу імпрезу. Били представники влади РП, українських-лемківских організацій з ріжних країв світу. Одзначено сумну річницю депортаційной акції "*Вісла*". Президент РП нагородив найбільше заслужених діячів ОЛ державними медалями: *Кавалерским хрестом Ордена відродження Польщі, Золотим хрестом заслуги і Срібним хрестом*, а Міністер культури — одзнаком "*Заслужений діяч культури*". В вересні в Міністерстві внутрішних справ одбилося спітканя в справі дискримінації національних меншин. ОЛ репрезентував голова організації Ш.Гладик.

В жовтні зорганізувано Дні Антонича, а в листопаді в Бардєві представники ОЛ обговорювали співпрацю з членами ЦР Союзу русинів-українців Словаччини.

В тим навчальним році вивчає українську мову 85 учнів в 9 школах Горлицкого повіту і м. Криниця.

Завдяки розсудній передвиборчій кампанії до Ради повіту вибрано Штефана Гладика, вітом Устя Дмитра Ридзанича, а радними гміни: Івана Михаляка і Петра Васулю, зас до гмінной ради в Сенкові - Надію Горбаль.

Діяльність ОЛ була безпідставно критикована деякими незичливими особами. Часто таке писалося в "*БЕСІДІ*" - двомісячнику СЛ, інколи в "*АНТИФОНІ*", "*ЗАГОРОДІ*". Про "*БЕСІДУ*" я писав у "*Ватрі*" № 4(39).

"*АНТИФОН*" № 2-3(22-23) надрукував рефлексії в зв'язку з III Конгресом СФУЛО п.з. "*Понадконфесійність*". Автор цієї статті, один із редакторів цього квартальника о.Юліян Феленчак, критично оцінює ОЛ за те, що взагалі не сталося, а написав: "*Прочитавши програму конгресу і склад делегатів зродився в мене сумнів й запитання: чи цей з'їзд достойних гостей має*

за мету єднати, чи надалі, під чийсь диктат роз'єднувати і так вже поділених і національно і релігійно лемків? Особливо мій сумнів викликав вищезгаданий реферат пана д-ра Я. Мокляка", і далі: "Православним лемкам слід задуматися, чи ж по дорозі нам з такою антиправославною політикою? Ми вважали і сподівалися, що Об'єднання лемків буде організацією понадрелігійною і цілковито толерантною до всіх віровизнань. На жаль, виявляється, що ні, якщо допускає, щоб презентацією ОЛ на Конгресі СФУЛО є реферат п. д-ра Мокляка".

Пояснюю: др Я. Мокляк тоді не був у Києві, та й не міг репрезентувати становища ОЛ, і такого реферату ніхто не відчитував.

Насувається питання: Звідки о.Ю.Феленчак такі інформації одержав і під чий диктат писав? Осуджує також делегатів Конгресу, незнаючи їх особового складу і характеристики (др Мокляк не є навіть членом СФУЛО, та й не міг бути вибраний делегатом).

Одне тільки є добре, що на закінчення критики о. Феленчак написав: "Господи, даруй мені бачити провини мої і не осуджувати брата мого. Амінь".

То ж раджу вповні стосуватися до цієї цитати.

Про ОЛ критично й неправду написав в "ШЛЯХУ ПЕРЕМОГИ" № 33 з 1 вересня 2002 р. в статті "Свято народу, що зникає" п. Роман Коваль. Він пише: "...ніхто з офіційних осіб навіть слова не промовив до лемків їхньою мовою. А лемки, вдячні за фінансову допомогу у проведенні Ватри, не згадали жодного разу, що саме цього року виповнюється 55-та річниця страшної трагедії - операції "Вісла", за проведення якої треба було судити Міжнародним трибуналом тогочасних керівників польського народу. Примітно, що "головному лемкові", проф. Іванові Щербі, президентові СФУЛО дано слово наприкінці офіційної частини - аж після "вуйта Горлицького". (...) Свято лемківської пісні було феєричне!"

З написаного виникає, що автор цього допису дуже слабко розбирається в наших справах, але гостро вміє критикувати.

Пояснюю: У Ждині немає гмінного уряду, тому й не може бути "голови гміни Ждині". Також немає "вуйта Горлицького". В м. Горлиці урядують: бургомістр і староста. Представники влади Польщі не могли промовляти до лемків їхньою мовою, бо напевно її не знають. Ансамблі, які виступали, перераховано теж з помилками: "Веретено" не з Малого Посяння, а з Лося, "Студенка" не з Сянока, а з Калуша.

З написаної критики можна зробити висновок, що п. Р. Коваль бачив тільки те, що хотів бачити і не до кінця дивився виступи на ватрянній сцені, бо не бачив на закінчення програми свята дуже довгої інсценізації про акцію "Вісла".

Щоби закидати іншим байдужість, треба самому бути більш прецизійним і справедливо когось критикувати. ■

(редактор)

■ Праці на цмонтери в Фльоринці. 30.10.2002 р.

Журнал "Ватра"

Іван Головчак

То читаю "Ватру" нашу
І духовно багатію.
Бачу неба рідну чашу,
Лемківщиною радію.

Кожен допис є цікавий,
Додає усім нам сили,
Бо змістовно так яскравий
І для серця дуже милий!

Все, що вміщене в рядочках,
Вчить гуманне шанувати
Й на землиці в різних точках
Ріст братерства укріпляти.

Бо нема в житті людському
Кращого, як мир, нічого.
Спокій, ласка в стінах дому
Кожному є дані Богом!

Тож любім святе в природі...
Поважаймося всякчасно.
Бог створив усі народи,
Щоб без війн жили прекрасно!

Тож спасибі за журнали,
Що любов'ю заряджають,
Щоб всі люди їх придбали,
Бо повчальне в собі мають!

10. XI. 2002 р.

На освіти стежках

Вікторія Черненко

вчитель

14 жовтня Об'єднання лемків організувало для наших діти екскурсію до етнографічного парку в Новим Санчи. Поїхали учні початкових шкіл, гімназій і пунктів навчання української мови в Горлицях, Санковій, Гладішові, Устю Руским. Весело було в автобусі, співали пісні, жартували. По скансені опроваждала пані екскурсовод, оповідала діточкам і гімназістам о давних часах. В своїх домових працях о вражінях з екскурсії писали діти про стари хижи лемківски, мазярський віз, на котрим дозволили ім посідити, про ікони на стінах, таніри, колиску і дерев'яний ровер. На хвилю перенеслися в далеке минуле, увиділи життя своїх предків, а потім якби для контрасту вернулися до теперішності — одвідили McDonald's. Не є сумнівів, же таки екскурсії дозволяють учням ліпше пізнати свою землю, своє минуле, але ест іщи една барз важна річ — діти пізнаються, інтегрують, бо часом мешкают од себе на правду далеко, родится почуття єдності.

Село Новиця на Горличчині... Одталь стелилася дорога життя непересічного таланту — поета Богдана Ігора Антонича. Читали діточки в школах вірши Антонича, і в голівках родилися дивни образи: Бог, який народився на санях в Дуклі, віз, який запрягло сонце. І приїхали діти-звірятка, діти-рослини, метелики з Гладішова, Конечной, Маластова, Устя і Горлиц, бо хтіли оповісти дорослим о своїм приятелі Антоничу, подарувати ім його поезію, а потім сталося диво — пришов до чарівного лісу сам ... поета. Тото вшитко одбивалося на Днях Антонича в Горлицях 26 жовтня 2002 р. Учні з гімназій і середніх шкіл тіж пізнали творчіст лемківського поета і приготували музично-поетичну композицію. З науковими доповідями виступили: поетка зо Словаччини Ганна Коцур, Маріанна Яра і Вікторія Черненко. Солодки, а також наукови нагороди учасникам вручив пан Штефан Гладик.

Власні на таким святі пізналися маленьки артисти з гістами зо Східной Лемківщини — ансамблем *"Зоряний Сянічок"*, який чарував вшитких своїм співом і поезіом Антонича. За три тижни 17 листопада они запросили нас до себе на свято Антонича в Мокрим, котре одбивалося там вперше. Виступлювали діти з Мокрого, Щавного, ансамбль *"Відимо"* з Вижшой Школи Заводовой в Санокі. Діти з Горличчини мали можливість одвідати школу в Мокрим, яку радо згодилася показати нам пані директор.

Усміхалися під портретом Тараса Шевченка, оглядали *"куточок рідной мови"* — так, ту тіж вчатся лемківски діти. Змучени по виступі, сповнени нових вражінь, уж потемки вертали бусом до далеких, як ся здавало маленьким артистам, Горлиц. Але чи на правду змучени? *"За поляном чорна роля..."* — затанцював Санок, *"Тей крочком, коні, крочком..."* — обудилася Дукля, чула Магура, же оуж вертают до ней діти. Певно, ани хвилю тиши не било в автобусі, а варто повісти, же наймолодши учасники виступів ходят іщи до зерівки і першой класи. Розширилися межи свого, близкого світу в голівках діти.

■ В школі в Мокрим

На тим, однак, Антоничеви вечери ся не скінчили. Празник св. Михаїла в Реґетьові тіж бив прикрашений звірятками і квіточками з лемківського лісу. Власні в Реґетьові привитав особисті діточок Владика Адам, дякував ім за красний виступ і наказував пильно ся вчити, не забивати рідной мови. Зараз по виступі в Реґетьові чекала на маленьких артистів Ропиця Руска, де традиційні на Михала одбиватся празник.

Думам, же варто вимінити назвиска вшитких учнів-шанувальників Антонича. Наймолодши з них — то Роман Цюрик з Гладішова і Оля Пиж з Маластова; з Реґетьова пришло *Сонечко* — Марта Геряк, з Конечной *Білочка* — Ліда Болдись, з Горлиц — Марися Сокач, з Гладішова — Анета і Ірена Марчак, Оксана і Михал Баюс, Наталя Филь, Дарія Цюрик, Кшиштоф Гаврилчак, Сильвія Скрипак, Іван Вавак, з Маластова — Емілія Пиж, а з Устя Христина Палюх.

Вшитки тоті виступи, виїзди не одбилибися без помочи зо стороны Об'єднання лемків, за што сердечні дякуєме. А вшитким діточкам і старшим учням, котри вложили тілко праці в приготування програмів жичиме Веселих свят, щасливого Нового року, нових успіхів наукових і аргистичних, жебисте рідной мови і культури не забивали, а до нас, дорослих, штоденні весело ся усміхали! ■

26-ий Крайовий З'їзд Організації Оборони Лемківщини в США

В суботу 9-го листопада 2002 р. в Нью Джерзі відбувся 26-ий Крайовий з'їзд ООЛ. Участь у ньому взяли понад 53 члени, представники відділів, запрошені гості та члени Крайової управи. З'їзд відкрив голова КУ ООЛ Зенон Галькович. Хвилиною мовчання вшановано пам'ять членів КУ ООЛ і президії СФУЛО св.п. Володимира Кікти й Теодора Малиняка.

До проведення з'їзду було обрано президію в складі: Іван Филь - голова, Марія Дупляк - заступник, Анна Войтович і Тереса Чергоняк - секретарки, проф. Іван Щерба - голова Світової федерації українських лемківських Об'єднань, Стефан Гованський - голова Фондації

Українського лемківського музею в Стемфорді, представив свої зауваги щодо великої праці й часу, що вимагає музей. Далше присутні вислухали звіти представників Відділів ООЛ. Підсумовуючи звітування, голова президії з'їзду Іван Филь підтвердив, що праця КУ ООЛ була добре ведена завдяки великій активності членів і при дружній співпаці голів відділів. На внесок Контрольної комісії одногосно уділено абсолюторіум уступаючій Крайовій управі ООЛ.

Після обрад на внесок Номінаційної комісії одногосно вибрано нову Крайову управу на наступні три роки у складі: Зенон Галькович - голова, Іван Филь, Стефан Гованський - заступники, Анна Войтович, Тереса Чергоняк - секретарки, Василь Гаргай - організаційний референт, Стефан Гованський - музейний, Юрій Ковальчик - допомогивий, Адам Стець - імпрезовий.

Дослідження Лемківщини в Америці та Мирон Мицьо - почесний голова з'їзду.

Після офіційної частини з'їзду приступлено до ділової. Вибрано комісії:

Реєстраційну: Стефан Косцьолек, Анна Павелчак, Петро Русинко;

Номінаційну: Юліян Котляр - голова, Анна Войтович і Володимир Блажейовський — члени; Резолюційну: Марія Дупляк, Мирон Мицьо і Василь Панчак.

Відтак приступлено до звітів з 3-річної діяльності крайових органів ООЛ. Першим звітував голова Зенон Галькович. Він поінформував, що наша організація провела велику роботу для збереження нашої ідентичності тут, на місці поселення, а також моральної підтримки й матеріальної допомоги нашим сестрам й братам на рідних землях. По тому звітував Стефан Гованський - куратор

Вільні члени: Марія Дупляк, Василь Панчак, Зенон Войтович, Андрій Хомик, Андрій Кащак, Іван Завада, Володимир Блажейовський, Ярослав Кравчишин, Іван Сорока, Оксана Тхорик, Оля Поливка, Іван Суховацький і Стефан Малиняк. Почесний голова - Мирон Мицьо.

Контрольна комісія: голова - Юліян Котляр, члени: Петро Русинко, Михайло Дзіман.

Товариський Суд; голова - Іван Хомко, члени: Іван Гресь, Михайло Халуца.

Ввечері відбувся великий бенкет з участю представників крайових і місцевих громадських організацій та прибулих членів і гостей. Головний доповідач проф. Іван Щерба - голова Світової федерації українських лемківських об'єднань зі Львова (Україна) - у своїй промові висвітлив ситуацію лемків та поінформував про діяльність СФУЛО. ■

Історичний календар

Степан БЕМЕНЮК

Жовтень, листопад, грудень

- 1.10.1187 р. помер князь Ярослав Осмомисл, який укріпив границі Русі-України на Дунаї.
- 5.10.1909 р. народився поет Богдан Ігор Антонович.
- 7.10.1253 р. - коронація Данила Галицького в Дорогичині (на Підляшші) після його переможного походу в глибину Польщі до Каліша, Ополя і Кракова.
- 10.10.1621 р. - перемога гетьмана Сагайдачного і польського війська над турками під Хотиним.
- 11.10.1968 р. помер маляр Никифор Дровняк з Криниці.
- 14.10.2002 р. - День УПА. 60-річчя створення Української Повстанської Армії.
- 15.10.1959 р. агент Москви Б. Сташинський вбив Провідника ОУН Степана Бандеру.
- 16-20.1596 р. Собор в Бересті проголосив церковну Унію.
- 19-21.10.1947 р. москалі вивезли в Сибір 150 тисяч українців.
- 24.10 - Міжнародний День Організації Об'єднаних Націй (ООН).
- 26.10.1612 р. козаки під проводом П. Сагайдачного з польським королівським військом здобули Москву.
- 27.10.1745 р. народився композитор Максим Березовський.
- 1.11.1918 р. - повстання у Львові, українські війська здобули місто. Листопадовий Чин.
- 1.11.1944 р. помер митрополит УГКЦ Андрей Шептицький.
- 3.11.1918 р. Буковинське Віче в Чернівцях проголосило об'єднання Буковини з Україною - УНР.
- 2-10.11.1709 р. москалі зруйнували гетьманську столицю Батурин і вирізали все населення.
- 13.11.1924 р. Православна Церква в Польщі здобула автокефалію (від 1938 р. - ПАПЦ).
- 13.11.1918 р. створено Західно-Українську Народну Республіку (ЗУНР) на території, що входила до складу Австро-Угорщини. Порушуючи міжнародні зобов'язання, польські війська генерала Галлера напали на молоду Українську державу.
- 14.11.1918 р. у Києві засновано Українську Академію Наук, тепер - Національна Академія Наук України.
- 18-19.11.1967 р. - І-ий Світовий Конгрес Вільних Українців, тепер - Світовий Конгрес Українців.
- 20.11.1918 р. московські більшовики розпочали другий наступ на Україну.
- 21-23.11.1943 р. Конференція поневолених народів Москвою, що відбулася з ініціативи

- ОУН і під охороною УПА.
- 21.11.1921 р. москалі розстріляли 359 українських полонених вояків під Базаром.
- 24.11.1934 р. на засланні помер М. Грушевський, історик, президент УНР.
- 27.11.1937 р. москалі розстріляли в тюрмі митрополита УАПЦ В. Липківського.
- 27.11.1863 р. народилася письменниця Ольга Кобилянська.
- 11.1932 р. москалі вивезли в Сибір 30 тисяч українців з Полтавської станиці на Кубані
- 1.12.1991 р. Всеукраїнський референдум ствердив проголошення 24 серпня Незалежності України. Президентом України обрано Л.Кравчука.
- 6.12 - День Українського Війська.
- 8.12.1868 р. засновано Товариство „Просвіта”.
- 12.12.1764 р. Москва зліквідувала в Україні Гетьманську державу.
- 19.12.1240 р. татаро-монголи зруйнували Київ.
- 24.12.1936 р. народився в селі Ославиця на Лемківщині професор Василь Антонів, всесвітньовідомий отоларинголог. ♦

Президент України

Учасникам урочистої академії з нагоди 60-річчя Української Повстанської Армії

Сердечно вітаю учасників високоповажаного зібрання та всіх ветеранів Української Повстанської Армії з 60-ю річницею утворення УПА. Величною і сповненою драматизму є українська історія. Протягом століть наш народ наполегливо виборював право жити у власній державі, поклавши на олтар свободи мільйони життів своїх синів і дочок. Свій внесок у цю святую справу зробили й вояки Української Повстанської Армії. Ви, як мало хто інший, на власних долях відчували найтрагічніший урок нашої історії - урок бездержавності, знаєте справжню ціну досягнутій на рубежі третього тисячоліття українській незалежності. Нині, коли Україна відродилася з попелу втрат, завданям всього суспільства, кожного свідомого українського громадянина є зміцнення незалежності, витворення могутньої та нездоланної держави. Держави, в якій усі спроби посварити й роз'єднати нас були б безсилями. Переконаний, що ветерани Української Повстанської Армії і надалі будуть надійною опорою нашої державності. Зичу вам, шановні ветерани, міцного здоров'я, щастя на нашій благословенній землі, миру і впевненості у майбутньому, добробуту та спокою у Ваших оселях і рідинах.

Слава Україні!

Л. Кічма

Остались у вірі

Продовження

Іван Лешко

Через кілька тижнів, коли ми щасливо повернулись з Риму „загостив” у мене той, з яким я мав до діла при отриманні паспорту. Казав зачинити двері і був здивований, що я, який не маю родини крім батьків, повернувся з Заходу. Випитував, хто з нас залишився у Відні, які в Римі були наші священники, чи правили Служби Божі спільно чи осібно. Старався я змінити тему розмови і почав йому оповідати, як поведуться в Австрії й Італії поляки, але він не хотів слухати того. На закінчення хотів точно знати про „бунт” наших п'ятьох семінаристів, які не погодились, щоб Святу Тайну Священства прийняти з рук латинського (польського) єпископа. Заперечив я, що нічого не знаю, тільки те, що з Риму Папа делегував до Польщі архієпископа М. Марусина і він висвятив наших питомців, а один з них - о. Юліян Гойняк залишився в нашій станиці. Про ту справу я знав дещо більше. Від того дня скінчились мої контакти з СБ в Лігниці.

У сусідній парафії в Зеленій Горі активніші наші миряни написали звернення до Конференції Польського Єпископату в справі нелегкого становища, в якому тоді була наша Церква, та просили про поміч. Моїм обов'язком було передати це звернення вже в Римі Конгрегації Східних Церков (секретарю архієпископа Мирослава Марусина). Ми всі прочани, які запланували подорож до Італії, зібрались в Горлицях. З нами були о. митрат С. Дзюбина, о. Станіслав Муха та о. Йосиф Улицький. Отцю Дзюбині дав я копію цього документу, щоб він його прочитав, а, може, сам забрав із собою. О. митрат сказав, що це дуже добре, але він його взяти не може, бо священників на кордоні будуть ретельніше перевіряти, а по-друге, він перевозив до Ватикану письмо в справі нашої церкви в Крилиці. Не було іншого виходу для мене, як самому його довести на місце призначення. Я знайшов скритку в автобусі і там його сховав. Боявся мати при собі, бо під тим документом було моє прізвище й підпис. По дорозі десь недалеко Кракова ми мушили дуже швидко пересісти до іншого автобуса, який чекав на нас. Мені пощас-

тило скоро переховати нелегальну пересилку, й ми подалися в дальшу дорогу. Як ми були вже у вільному світі, в Австрії, тоді до мене звернувся о. митрат і запитав, чи все добре, а коли я відповів, що так, тоді він попросив, щоб я йому цей документ переказав. У Відні по Службі Божій в церкві святої Варвари нас дуже гарно гостили в їхній домівці. У цей час фахівці взяли на ксеро мою пересилку. Я потім довідався, що о. Дзюбина дарував всім нашим установам в Римі копії цього звернення, яке по недовгому часі на Заході набрало великого розголосу. Радіо „Свобода” з Мюнхена в двох частинах читало цей документ. Примас Польщі кардинал Ю. Глемп скаржився перед своїм сусідом з вулиці Міодової о. Йосафатом Романиком, що то певно наші священники відредагували цей лист, щоб очорнити польський єпископат. Наш отець сказав йому, що він знає деяких сигнатарів, які це написали і, коли о. Примас схоче, то можна з ними зробити зустріч, але до зустрічі не дійшло. Під час нашої прощі до Вічного Міста зустрів мене ще один інцидент. У Ватикані наша група була прийнята папою Іваном Павлом II, і кожний з нас одержав від нього на пам'ятку вервицю та дві знімки. Після повернення з прощі один знайомий мені советський офіцер, питав мене, де я був, що він мене досить довго не бачив. Я відповів йому, що в Римі, а він тоді глумливо спитав „што, до папи ездлі?”, а я йому тоді показав фотознімку. Він оглянув і нічо-го мені більше не сказав. За якийсь час відвідав мене в крамниці, де я працював, мій добрий знайомий, слідчий з міліції в Шпротаві (дуже чесна людина) і питав мене, чи я показував советам знімок з Папою. Я відповів, що оглядали поляки, а може був між ними в цивільному одязі офіцер. Просив він мене, щоб я цього більше не робив, бо з начальства советської армії була скарга до СБ на мене. Уже у 1987 році старанням о. Юліяна Гойняка розпочали ми підготовку до великого празника 1000-ліття Хрещення Русі-України. На наше храмове свято (святих Косми і Дам'яна) почались реколекції, на які запрошений був о. Юліян Гбур (тепер єпископ у Самборі), а на закінченні в 1988 році в Пшемкові побував тодішній синкел о. митрат Іван Мартиняк (тепер митрополит). У вересні 1989 року до Ченстохови на єпископські свячення о. І. Мартиняка

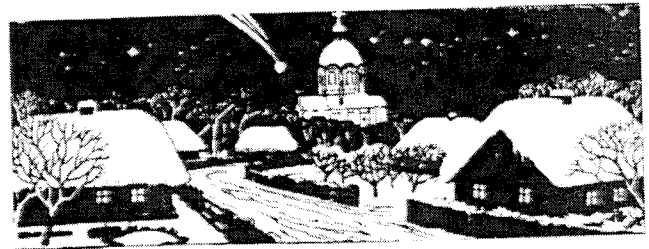
також приїхала група наших парафіян. Зі Словаччини в 1991 р. до Глогова, монастиря оо. Редемітористів на вишкіл прислали греко-католицького священника о.Петра Криницького. Початково він нічого не знав про нас, яка доля зустріла по війні наш народ, а коли довідався, що в самому місті і в інших околицях є наші Літургії, то дуже втішився. Від того часу часто він правив також у Пшемкові. Завдяки його старанням ми нав'язали співпрацю з нашими вірними по другий бік Карпат. Ми двічі були в них на відпустах в Чирчу та парафіях: Стара Любовня, Якуб'яни, Люцина, Литманова й інших. Ми гостили їх в себе на наше храмове свято в 1991 році. Рік скоро минув і о. Петро мусив залишити Глопів. З великим жалем ми прощалися з ним. Через кілька років ми відвідали його в Кракові, коли він перебував у монастирі оо. Камедулів. На латинські Зелені Свята отці запросили нашого владика І. Мартиняка, щоб він відслужив для них Службу Божу в східному обряді й виголосив проповідь. До Кракова приїхали також вірні о.Петра Криницького зі своїм хором зі Старої Любовні. Підчас Літургії можна було почути різні мови - староцерковну, українську, польську, словацьку, грецьку й латинську. У оо. Камедулів по війні схоронились перед арештуванням наші священники - о. Микола Денько і о. Василь Гриник. У вересні 1991 року парох наш організував прощу до Італії. Крім Вічного Міста, ми відвідали також Флоренцію, Монте Кассіно, Венецію та інші міста. На жаль, в Римі я вже не зустрів о. Романа Мазяра. Помер він в 1989 році.

14 листопада 1993 року відвідав римокатолицьку парафію в Пшемкові єпископ Адам Дичковський з Зеленої Гори, а з тої причини, що то була неділя й наше храмове свято, ми попросили його, щоб був присутній на нашій Літургії та сказав до вірних своє слово. Привітав його наш парох, а потім місцевий римокатолицький парох Тадеуш Скібінський, який в 1993 році обійняв Пшемківську парафію. Сказав він, що вдоволений, що в його костелі є також греко-католицькі богослужіння, а єпископ Адам в своїй проповіді дав кілька прикладів з християнського співжиття вірних обох обрядів в Галичині, з якої він походить.

Ватра в Позжадлі

Антоніна Блота

Ватра в нашій селі біла.
Ци хоц кусьцьок нас змінила,
Чи дашто з того зрозуміємо
І на ліпше ся змініме?
Чи будеме своє шанувати,
Наши коріня познавати?
Гості красні співали,
Но, і дуже співанок знали.
Музиканти за дармо грали.
Ми їм за тото не платили.
Грали, аж серця ся нам отворили,
А граня і співаня ночами ся снили.
Тим, што ватру організували,
Хочеме красньні подякувати.
Гарді дякуємо тим, што приїхали
І же охоту до слуханя мали.
Дітям дякуємо, же Ватром ся тішили,
Декляматорам, што виступували
Та власни вершики рецитували.
І тим, што конкурси вигривали.
Може не вшитки зме ся познали.
Хоц на тото охоту мали.
Але юж ся кусьцьок знаме
І другим разом краще заспіваме.
Отцю хочу подякувати,
Же зохтіли з нами бити.
Хочу ся низко поклонити,
А в молитві Богу дякувати.
Надія в серці ся збудила,
За то, же Ватра біла,
Аем горстка ся веселила,
Але наше село радіст охопила.

П О Д Я К А

Складаємо сердечну подяку за пожертви на фонд часопису „Ватра”, що їх надіслав: Григорій Пецух - Закопане 40,- зл. Щиро дякуємо. Спаси Боже !

Бажаючим допомогти нам, подаємо наш банківський рахунок:
BRN O/Gorlice: 10601510-320000119532
(wpłata na kwartalnik „Ватра”)

Редакція „Ватри” Головна управа ОЛ

(Далі буде)

**Коктейль
з українським**

“День Народження...”

Якни власної частат з остатнього гіту хіба найбарже знайої української рок-групи не прийшовши, бо в 2002 році В.В. обходили свої 15-ю уродини (випиткого найліпшого!!) А зачалося вшитко так: 14 жовтня 1987 року в Києві одбився перший концерт групи “Воллі Водоплясова” (походжння назви глядай в творчості Достоевського). Уж наступного дня о виступи активні бесідували в столиці и на провінції. Іх перший хіт “Танці” споводував несподіваний вибух, примушуючи навіть поважних люди в краватах скакати вижши своей голоди. Стрича весешників з французьком музичном фірмом “Янус” змінила іх життя: запрошені на фестивалі до Франції, хлопці аж на п’ят років остали в Парижі, жеби завоювати світовий музичний ринок. А потім настав час “Вечної Весни”. В душах молодих и старих, грало на щого “Весна прийде, Весна в янус.”

Варто повісти, же В.В. колючи треба зачесати до книги рекордів Гінесса, як групу, котра жадною разу не піддалася інкусу: виступили до плейбеку. Імідж групи В.В. и в музиці, и в текетах пісень, и в захованю на сцені, вигляді сміло можна назвати народним... - Ми не є якимись особливими, - одповідає головний вешешник Олег Скрипка. - Ця народність живе в кожній людині. Українські народні пісні и інтерпретанії групи мають для нас таку ж вартість, як і оригінальні композиції. У своїх виступах ми зажди ставимо народні мелодії десь під кінець, коли вже всі танцюють. Це такий собі феномен весілля, коли всі вже добряче поноїли, перетравили їжу і хочуть танцювати.

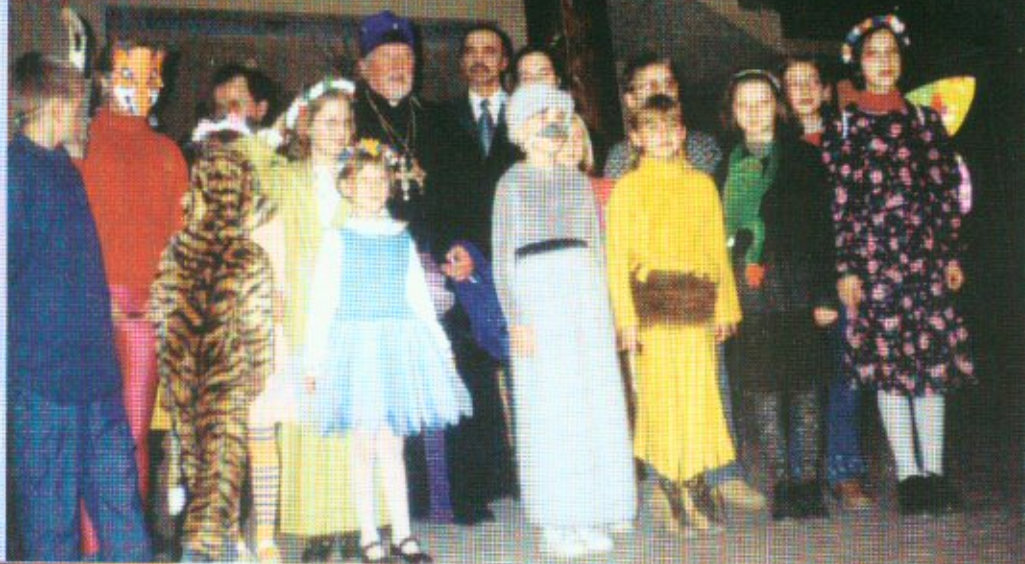
Гайдамаки – то нове втіліня ансамблю “Актус”, котрий повстав на початку 90 років в середовищі київських студентів. Стиль ансамблю перешов еволюцію перебиваючи на стику стилів indie-rock, psychodelia, post-punk і ska - все еднак характеризувався значним компонентом етнічним, який має глибоке коріня в українским фольклорі. Процес глядаця власного стилю закінчився виданям глони компакт Гайдамаки, змінена зостала тіж назва ансамблю. Теперішній стиль групи сами музиканти окреслюют назвом КарпатенСКА. На популярність музиканти сой тяжко запрацювали великим числом концертів в краю и за границьом, де іх надзвичай енергічні виступи все будили правдивий аплауз публичности. Грали на важніших фестивалях в Україні, бивали гостями фестивалів в Польци, Німцьох, Словаччині и інших. Грали по клубах Німець, Голандії, Польци і Чех – серед них спільни концерти з ансамблем “Piżama rocko” в деяких польских містах ('97) и зо знаном британсько-гіндуском формаціом “Asian dub foundation” по Чехах (2001). Гнеска Гайдамаки то еден з найцікавших и найважніших ансамблів українськомовної сцени фольк/рок, а разом з тим поважний конкурент до здетронізованя найбарже поважаних майстрів гатунку THE UKRAINIANS. То од них медже іншими група черпала інспірації для власной, оригінальной и особистой візії сучасной музики фольк. “Гайдамаки” били не раз гістьми Лемківської Ватри в Ждині, тішила нас своїми виступами и минулого літа.

Олег Скрипка (вокал, баян, труба, гітара) - то чоловік з баяном и незмінним усміхом, манувальник індійського кина, шитанских пісень и балканської кухні; фронтмен и автор практичі вшитких композицій групи В.В. Інші учасники то Олександр Піна (бас, бек-вокал), Євген Рогачевський (гітара, бек-вокал), Сергій Сахно (перкусія, бек-вокал). Повідають, же характери музикантів сун одновидні до характерів інструментів музичних, на яких грают. Перкусисти найчастіше не дают спокою дівочим сериям, басисти сун барз спокійни и зрівноваженні, лагодят вшитки конфлікти з групи. Музиканти з В.В. не сун винятком, а як хочете більше о них знати, гайдйте на сторону <http://vv.cn.ua>

За матеріалами: <http://etno.terra.pl/>

оцінка	воплі Водоплясова	ві "Чорна річка"	ГАЙДАМАКИ	MIK JAGGER Goddess In The Doornay	MADONNA GIVE-U	TARTAK	СHER Living proof	ТАНОК НА МАДАМ КОТЧ	КІЛЬЦЕНО "Рене"
оцінка	3/5 Не думай. Не думай. Не думай.	4/5 Бисова сади мене позабывай.	4/5 Світлий вечір, Земле- моє.	4/5 Шукаю аряду жінки	5/5 Всє глибше і глибше	4/5 Ляврію пиши Кремля, Гриця криши рубля	4/5 Кожна не зможе заїсти без тебе	5/5 По радіо синали мискал	3/5 Мені потрі- уює любов Як він з стали світлом
цітата	Бун роліслим у концертах з білим порихом	Матеріал пеластич- ний до шкоти	Ім пона не потроби, бо пона у них кає і твє і	Бує предан близко 954 екземплярів	Стати удобленю альбомом Ich troje	Шені будуть дверт іншими випомини	Добре помогли не уках в сфєрі	Стати паренті "форматон"	На-На-Н
перекладач									
слова	Dj Sasha Oj Vadim	Кому Вноч, Мандрє	Мандрє, Сарпай апа, Zdob Si Zdob	Leony Krayts, E2 (міксини), Cher	Jewel, Shakira, Pink	TBM Kontro	Kylie Minogue, Olivia Newton- John, Belinda Carlisle	TARTAK	Robbie Will Nick Cave, Bridfren, Dido, Am Fool, Tin
спірач	до итичного макднє головно	заприни до шкоти зика і оцінак лютиша	пеластич- ні з юла і збулнн сагі	отличннн "содхал" співаком Долгіам	Малюну кредити ше до п'ять дівочок	піваннннн паридукалість, ти можеш сперність	ближче співанннннн стаченннннн	ближче пеластичнннн і творчнннн Піна Матичннн	до сучаснн

Діти з пункту навчання укр. мови з лемківським діалектом з владикою Адамом в Регєтєві.

Вклонитися Покрови

Еміль Гойсак

Лемківщина, як Рідна Мати, пригорта по Санок. Минув юж час великой поплащом духовной християньской опіки сповнений великими церковними подіями лемківской суспільности. Бо з давніх-різблени, а потім и мурувани церкви. метрополій, то, чи вірний Польской Української Греко-католицькой церкви вклонитися Покровителю своєю паром. Так и в гнєсню добу, в празнични днє ангелики Марії, Серафими Преподоб. Празник Рождєнія Прєсвєтї Богородици молитвом і богатом культурном прогроз.

Лося з о. Петром Павлице, принесем на солоди. Прекрасні вивчени і пригощані задоволили прибулих на підклимківскі. Може Празники Боднарки, Ропиці (Празник Преподобной Матери Параскеви), але й Перемишля, Львова, а наші. Не малий відгук мав тіж Празник св. Іоанна Вижний та Нижний, як колиси, то Молитовну част Празника очолив видіток Регєтєво і довоколишних сел. східньої традиції та виїнятковий поет. Під такти новой русинской збераной кєрмешу.

Коли ся юж затримала лемківска карета довгий на три вагони, автобус з прочими вражинь.

Краса, краса, краса! Катедральний Празник сестра кїївского Володимирского собору. "Слідами церковной трагєдії" треба блізу дорозі о. ерм. Я. Мадзєши, о. П. Па

вийти з музею ікон, врятуваних з понижених до фундаментів церков Лемківщини, Перемишщини, Підлясья та українських земель східнього християнства. "Запрошуємо молодих здібних лемків нашого ліцею" — слова, якими звертає директор Комплексу шкіл ім. М. Шахабарз гостинне прийняття виштоків про шкільних приміщенях, підтвердили єдиного зеленої Лемківщини з одвічним Прєсвєтї Земель Ярослава та Льва.

Лєт, Лемківщино, лєт - хоц тепєр - гєт але вільними крилами проквітання та взаємопошани!

Топід іконостас святих (Паніна).

Ярославська Мати Божа, зглянься Ти над нами!

"Веретено" на лосянському вечірньому концерті.

ПІСНЮ

тає під своїм омофором церкви од Криниці
олітичної завірюхи, а Наши Гори вкрилися
ки. Доказом тих слів є осінній час,
ями – Торжеством Великих Святих
давша росли, як на дріжджах, дерев'яни
І хоц змінялися владики політичних
Автокефальної Православної церкви, чи
кви, все боголюбний русин спішив
рафіяльної святині.

дни до святинь супроводжали лемків
бною Параскевії, Херувими св. Михаїла.
одици в Лосі привитав гости глибоком
рамом. Старани не так великої громади

ан довгі години торжественной літургічної та музично-театральной
готуванн молоді артисти зо Словаччини, України і Польщі до краю
ке свято.

Руской минули не так помітно, то зас кермеш панкняньский
аскевії) скликав вірних парафіян і гости, не лем з сусідних сел і
авіт заоцеанської землі.

в. Архиепископа Михаїла, який проходив в Рететові, і хоц гнески
о здавало би ся, же сильний і радісний за двох.

сокопроесвященний владика Адам, який пригортав до себе малих
яки спеціальні пришли на свято вказати пісенне багатство нашої
нничий доробок великого творця Лемківщини Б.- І. Антонича.

капелі, до самой півночі, раділи чаром празничного вечера госьці

музела молитви і радости, з Криниці, Лося і Пантной, виїхав,
ананами до Перемишля та Ярослава. А назберав він не мало

Перемиский собор вражав золотом, Ярославска церква, то хибал
бору (такой кольористики, розпису, дармо глядати навет в уяві).

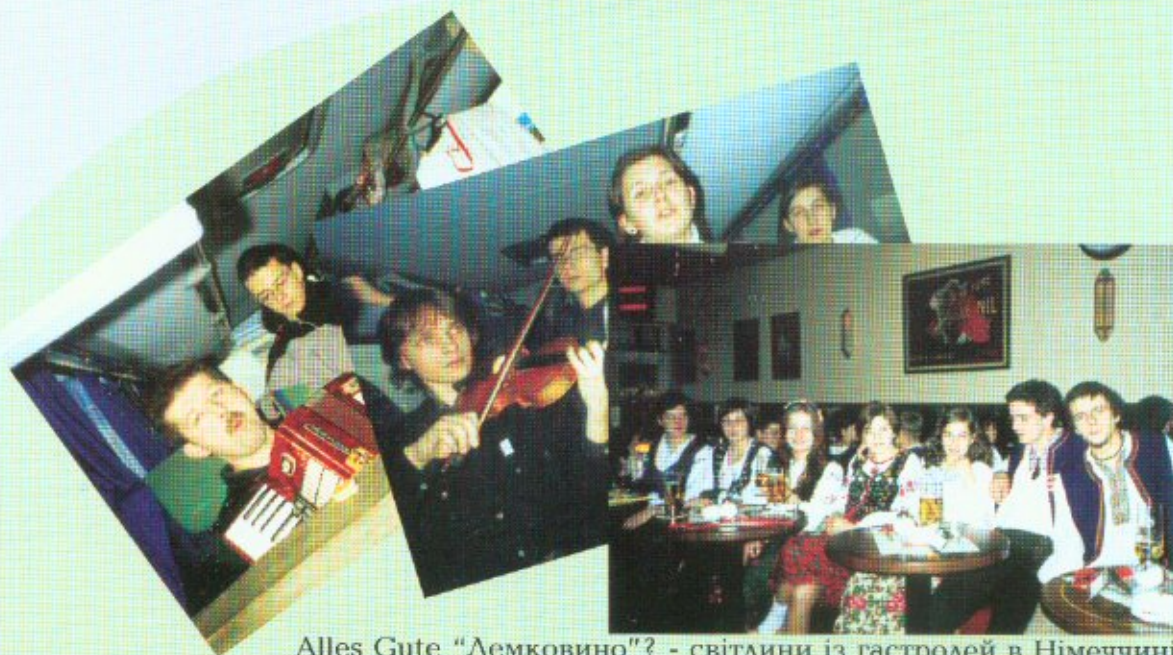
би назвати прощу до Ланцута, про яку не забили в тій далекій
Лавлице, о. декан І. Піпка, о. Г. Назар. Учасники прощи не хотіли

над 100
мківщини,
та інших
нства.
в в пороги
ався до нас
аїкевича та
рочан в
діст нашої
естоном

притятима,

Процесія в Лосю.

Alles Gute "Лемковино"? - світлини із гастролей в Німеччині.

ДИТЯЧА СТОРІНКА

Ребуси од Святого Миколая:

Розгадай загадку

● + я + дата : 2

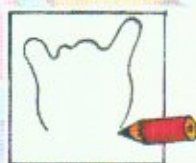
зи + мамуся : 3

★ + ” + ДИВО
←

! Жеби поправні розв'язати ребуси, мусиш припомнути собі кус математики, пам'ятай тіж, же перетинок по слові чи рисунку означат, же не читає остатньої літери, стрілка вказує напрямок читання тексту:

Чи в лінійку, чи в клітинку
Чистим був, та за хвилинку
Повен став він цифр і літер...
Відгадайте, що це, діти,
Ручці він говорить: "Прошу!"
Це шкільний учнівський ...

Вшитки діти на світі люблять малювати. А чи знаєш, же можна використати до малювання обі руки? Посмотр уважні на малюнок и спробуй намалювати таку саму БЛЮЧКУ (Вевюрка) і КОНИКА. Розмалуй їх пізніше кольоровима кредками. Тепер маш двох нових приятели, мусиш видумати для них імена.

- Я бігаю, ти бігаєш, він бігає – який це час? – запитав учитель на уроці.

- Перерва! – хором відповіли учні.

Учень після контрольної (картківка) з географії молиться:

"Боже, зроби так, щоб Лондон став столицею Франції".

- Чи є хоч один день, щоб ти не приніс двійку зі школи? – сварить мама сина.

- Є – неділя, - відповідає син.

Діти, котри ся вчат української мови в початковій школі в Гладишові змагалися в конкурсі на найліпший АКРОВІРШ. Не знаєш, што то значит акровірш? Перечитай вершики поміщені нижше, то ся довідаєш:

Іренка читат книжку,
Видит в книжці мишку,
А мишка радит до Іренки,
"Навчу тя гарной пісенки".

Оксана Баюс III кл.

Моя лялька є чудова,
А Анетки є смішна.
Моя книжка є цікава,
А Анетки не така.

Ірена Марчак III кл.

ВЕСЕЛА ПЕРЕРВА

Дві війни я пережила

Продовження

Марія Тима

Восени перешла вістка по всіх сторонах, же уж по війні. Руски взяли Галичину по Сяну, а ми лемки осталися німцям на потіху. Они ся нами тішили, же буде хто робити для них. Но, потім пізном осеньом пришла вість, же руски нас беруть на пересеління. Пак вшеляко бесідували. Повідали по селах, же на наши газдівки придут поляки з Росії, або же німці будут робити у нас державні мастки. І всяке інше плели. Хто би в тих часах вшиткому вірив, то би з розуму зишов.

Німці заборонили бити свині і зачали брати для себе. Так люде стали говорити, же ту ся уж нич не остане, всьо заберут, же найліпше всьо лишати і іти там де нас хотят.

Як чули, же руски делегати сут в Новім Санчи, то пішли і наши люде ся записати. Там ім повідали, же найліпше іти цілими родинами, жеби ся не цло, же там достанеме газдівки і поля, скіако хто хоче.

Записало ся дуже родин з нашої Ганчови і сусідних сел. Котри ся позалисували, то зачали рихтуватися, продавали худобу, зерно і купували черевики, тепли лахи і друге, што треба на пересеління.

Поволи пришов тот час, але, як на злість, пришла остра зима, і не мож було із хижи вийти. А ту треба було іти в таку далеку і незнану дорогу. Каждый знав, же Росія велика, а ніхто не знав де ідеме — близко ци барз далеко. Як пришло іти, то не по всіх пришло, котри ся записали.

З Ганчови вишло 12 родин, медже нима і я. Правду повісти, я не мала охоту іти, бо я мала 72-річну маму, котри били хвори, і 4-річну дітину, но моя сестра і швагер наставили, абизме ішли всі разом. А то лем за то, же швагер думав, што нич не достане там, як ми дома на газдівці останеме.

І так ми вишли всі. Дома зостали в стайни дві корови, компері, зерно і вшитки гратя, два ліжка тіако што куплени, одним словом, всьо, што било, зостало. Лахи забрали-зме до міхів і в дорогу. Люде полишали і по п'ятеро статку, лем дали позалисувати, бо повідали нам, же хто што лишат записане, то там достане.

До Сяну нас везли німці. Било нам барз тісно. За Сяном пришли по нас вигідній-

шим потягом, але і так нам било тісно. Не било де спати, бо народа било дуже. Котри били ближе Сяну, то брали і статок. За границьом, як зме пересіли, то зараз нам дали каждому гроши на хліб і кобасу. Так само привезли хліба і кобаси, абизме мали в дальшу дорогу.

Іхали-зме цілий тиждень. Барз дуже снігу било, дороги позамітало, то тяжко било проіхати. Одна машина тягла, а друга пхала зозаду. Пришли-зме до Тернопільської области до якогоси села. Стали з нами і кажут виходити. Люде не знали, што ся стало, чого треба виходити: та ж ми до Росії ішли і ту не хочеме бити. А ту нам повіли, же стара границя замкнена, то аж в маю зможеме поіхати дале.

Там нас розвезли по селах. Устяне і ганчов'яне пішли на одне село. Людей там уж тиждень не било, то як зме гвошли до хижи, вшитко било замерзле. Підлога глиняна - замерзла, пец - так само. Ні ліжка, ні лавки, лем стіни і пец. Летиме коло хижи за дирвами, але не є ани одного нигде, лем соломи всяди повно. Так палиме соломом. Палиме і палиме, а тепла ніт. Хочеме спати, а ту така люта студінь, што не мож витримати. Мама мої от той студени захворіли і за тиждень гмерли.

Пак наши люде ходили по стодолах і молотили жито і ішеницю, то хліба зараз било дос. І компери (бандурок) било тіако, што каждый міг свиню ховати. Але молока не било, бо худобу, яка зостала по тамтих людях, што ся винесли, то забрали деси, а решту розобрали місцеві люде.

Так ми там нич не нащли, а дома зме своє полишали.

Помали приходила яр. Зв'ідуются нас, як хочеме газдувати: ци осібно ци разом? Всім повідають, же на осібну господарку нам не дадут машин і коня каждому не можут дати, бо не є на дос. Але наши люде навет не думали осібно газдувати, то згодилися одразу на колгосп. Зараз пришли коні, корови, трактори і вшеляки други машини.

Головом колгоспу вибрали Семана Пейка з Устя. Робота ішла добрі, бо наши люде працювати, не люблят ся лінувати, а чужих било мало в нашім колгоспі - пару поляків. Они тиж робили барз добрі. Робити не било барз тяжко, то ми робили одни наперед других, жеби мати дуже трудодней. Але все зме не ходили до роботи. Даколи ляло, то можна било дома виспатися.

(Далі буде)

Презераме стари фотографії ...

■ Криницькі дівчата в святкових строях, 1938 р.
зліва: Стефанія Крегель, Стефанія Крайняк, Громосяк і Петрик.

■ Члени Криницького церковного хору. Всередині сидять: о. парох Стефан Дзюбина і диригент хору Павло Павка.

■ Парібки с. Криниця перед входом до криницької церкви, 1939 р.
зліва: Іван Петришак, Сишява, Антоній Бискуп, Ілько Петрик, П. Шкварло, П. Старіцак, П. Павко, Гриняк, нн, Михайло Криницький, шш, В. Крайняк, Володимир Петришак, нн.

Всі знімки з приватної колекції криничанина п. Івана Петришака.

... і стари документи

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO
BEZPIECZENSTWA PUBLICZNEGO

DNIA

194 R.

Nr.

Dep. (Grodzki)
Proszę o rozstrzygnięcie sprawy do
Ministerstwa Ziemi Odzyskanych.
25/VIII 47
Andrzejewski

Odpis sanyfrogramu Nr. 1556.

M.P.
20/7-48

1. MBP.nie ma zastrzezen na rozlokowanie przesiedlencow Ukraincow poza pasem nadgranicznym ladowym 50 km., oraz morskim i miast wojewodzkich 30 km. Ale MBP.kategorycznie sprzeciwia sie istniejacej praktyce naruszania tej zasady.
2. MBP.takze kategorycznie sprzeciwia sie i takiej praktyce, ze do poszczegolnych osiedli lokuje sie po klikadziesiat rodzin ukrajskich,wowczas gdy moc osiedli wogole pomija sie w tej akcji.MBP. bedzie domagało sie naprawienia tego błedu.
MBP.biorac pod uwage istniejace pod tym wzgledem trudnosci moze zgodzic sie na zachowanie stosunku:10 % ukrajskich rodzin na kazde poszczegolne osiedle,włes. To jest maksymalna granica.

26/7

(-) St.Radkiewicz.

7438

za zgodnosc.

/-/ Andrzejewski.Dyr.Gab.Min.

■ Письмо Министерства Уряду Бєспєки до Міністра Відзисканих Земель у справі розселювання українців на понімецьких землях.

Вітаємо ювіляра

Іван

Красовський

народився 22.10.1927 р. в с. Дошно Сянницького повіту — історик-етнограф, публіцист, член НТШ і Спілки журналістів України від 1962 р. та громадський діяч.

Навчався в українській учительській семінарії в Криниці (1941-1944). У 1945 р. переселений в Україну. Закінчив Культурно-освітній технікум, Львівську юридичну школу та історичний факультет Львівського університету.

Проблемою історії та культури лемків займався ще студентом. Працював науковим працівником у Львівському історичному музеї, згодом завідувачим науковим відділом музею — скансену. Всю свою наукову діяльність присвятив дослідженням лемківської тематики. Є автором сотні праць, які друкувались в *"Нашому слові"*, *"Українському календарі"*, *"Нашій культурі"* (Польща), *"Дуклі"*, *"Дружно вперед"* (Словаччина), *"Новій думці"* (Югославія), *"Лемківщині"* (США), *"Дзвоні"*, *"Народній творчості та етнографії"* (Україна).

Іван Красовський є автором таких книжок: *"Андрій Савка"*, *"Матеріальна культура лемків"*, *"Прізвища галицьких лемків XVIII ст."*, *"Лемківщина у боротьбі за возз'єднання з Україною"*, *"Хто ми лемки?"*, *"Тільки з рідним народом"*, *"До земляків за океан"*, *"Михайло Орисик - визначний різьбяр Лемківщини"*, *"Лемківська церква святих Володимира і Ольги у Львові"*, співавтор *"Лемківських календарів" (1991-1999)* і альбому *"Лемківщина в творчості Василя Мадзеляна"*. Був одним із засновників товариства *"Лемківщина"*, *"Фундації досліджень Лемківщини"* (голова), очолював будівництво лемківської частини музею, а також лемківської церкви у скансені. З Його ініціативи ФДЛ видала 12 книжок з лемківської тематики.

Бажаємо Ювіляру доброго здоров'я, щастя, всякого добра та сили до дальшої творчої, дослідницької праці для добра лемків і України.

МНОГАЯ І БЛАГАЯ ЛТА!

Редакція *Ватри* Головна управа ОЛ

Архаїзми бесіди

русинів

Чим ся інтересує гнеска молодіж? Музиком роковом чи хіп-хопом, грами компутеровима, но, оглядат телевизор... — одповісте без застановління. Вірте, же оцінка така є барз поверхова, а підтверджиньом тому буде допис учня 1кл. гімназії в Устю Руским Андрія Барни, котрий по перечитаню в попередніх номерах *"Ватри"* матеріалів зі сторінки *"Архаїзми бесіди русинів"* постановив сам спробувати однайти призабути слова, вірши в своїм родиннім селі Ліщини. Є серед нашої молодежи особи, котри шануют свою історію і традиції предків.

Забити слова і вірши.

Андрій Барна

Яко перший хотів би-м читачам представити вірш *"Родимий краю"* сперед другой світової війни, котрий оповіла мі моя тета. Тета ходили перед війном до школи в Вапенним.

Родимий краю
Родимий краю, села родими,
Я вас вітаю, місця любими,
Зелені ниви, ліси, могили,
Щасливі дні мені пливуть з вами.
Мала хатино, стріха старенька,
Мила родино, мені рідненька,
Вас повітати душа бажає,
Потіхи більше в світі не має.
Тут і гарніше луг зеленіє,
Тут і гарніше сонечко гріє.
При вас бажаю віку дожити,
В рідній землиці кости зложити.

Наши родиче, дідове пам'ятают іщи таки слова, котрих тепер ся не уживат. Сут то назви убрань, страв, предметів, потрібних на газдівці (часто гнеска юж не використовуваних), характеристика осіб і інчи. В кождім селі били свої особливости назв чи вимови. Слова, з котрима хочу Вас познайомити зобрав єм в моім ріднім селі Ліщини от своей родини.

Убраня і частини тіла:

1. *ногавиці* — сподни
2. *оберак* — маринарка
3. *гуня* — зимова куртка
4. *череп* - голова

Предмети використовувани на газдівці:

1. *щіт* — приряд до чесаня льняного волокна
2. *гладжельниця* — знаряддя для відокремлення льняного волокна
3. *лампаш* — ручна лампа нафтова
4. *камфіна* — нафта
5. *шпаргет* — кухонна піч до варіння страв

Страви

1. *чир* — страва з муки на воді
2. *оковита* — спирт

Прикмети людей:

1. *гудаки* — музики
2. *бортелеле* — глупавий
3. *туман* — менш розумний, малорозумний
4. *чепірдак* — малий негарний чоловік

Інчи слова:

1. *гибай* — приходь скоро
2. *поле гев, холе гев* — ходи сюди
3. *пак* — потім
4. *на склес* — на скос
5. *радити* — розмовляти, говорити
6. *кебис хтів* — якби ти хотів
7. *вельо* — кілко, багато
8. *рюк, повів* - сказав.

Мої дідо вчили мене жартівливих вершиків, котри пам'ятали іщи з давних часів, подам пару прикладів:

Ішов заяц берегами капусту садити,
Вкусила го шлепа муха, казав ей забити.
А з той мухи — два кожухи, третє —
ногавиці,
Щто зостанє од ногавиц — будут
рукавиці.

Сідив дідо на порозі,
Куриє собі файку,
Пришла біда, взяла діда,
Ани раз не гравкнєв. ■

П о п л е т а

Продовження

Но, але нонашко, я ту тару, тару³⁶, а пси в крупах³⁷. Оповідам і того, й сесе³⁸, а час не стоїт в місци, лем втіче³⁹. Та треба-би ми було при нагоді, як ем юж ту, привитати уйка Гарасима, але пред тим, былаби-м барз рада почути і од Вас, нонашко, дашто⁴⁰ з давнійших часив - Ваши пережытя з молодых, а, може, й дитячих років.

-Та добри, Ганусь, поділюся з тобом своїма споминами, котри до смерти не забуду, бо я як дитина міцно переживала-м тоты події. В сусідним селі жыли уцтиви⁴¹ цигане. Трудилися ріжнѣма ковальскѣма роботами. Бідно сой⁴² жыли, але по жебраню не ходили, бо гонорови были. Крім того, Бог наділив їх даром любви до музи-кы. Грали барз красні на весілях, а деколи⁴³ на кстинах⁴⁴. В ночи на св. Вечер - Велию або рано на Різдово, другий або третій ден Свят, ци на Новий Рік приходили до хыж⁴⁵ колядувати. Мы з сестром виходили на пец, бо там быво тепло. Двох або трьох циганів з гушлями і басами ставало насеред⁴⁶ хыжи і прекрасні грали мельодії українско-русинских колядок. Няньо давали ім корытятко⁴⁷ ярцю⁴⁸, пшениці або муки, кусьцьок⁴⁹ сала ци кобаси, а часом даякы грайцари⁵⁰. Тоты правдиви артисти добру роботу сповняли, бо й собі дашто приграли⁵¹ і вшытким людям, а переважно дітям, радісне різдвяне пережытя дарували. Добри памятам тото до днес⁵².

Як настава друга світова війна, німці вивезли циганів деси⁵³, але не вшытких, бо пятьох братив-циганчиків залишили. Найстарший мав 10, може, 11 років, а найменший 2 рочки. Ходили сироти од хыжы до хыжы обдерты, обути в керпцях, а наймолодший мав ноженята поовиваны лем онучами. Люде як могли, так їх кормили. До гнеска не знам, де они спали, й ци мав дахто нативко серця і одваги жеби їх пригорнути як гвасних⁵⁴ діти, а была то зима, през ріку Кам'яну преходили по леді. Не тямлю⁵⁵ як довго так ходили біднята, але по якисим часі престали ходити, бо тіж їх вивезено, певно й на страчина? Мишлю-си, Ганцю, же тепер они сут щасливи, бо невинни прешли в щасливу вічність.

З того часу зродився во мні великій сентимент до циганів. Малы циганчикы - сироты, часто на мою душу наводят смутну думку, а їх няньове⁵⁶, наперекір, як же - чарівну музику.

Пояснення слів:

36. - *бесідую*, 37. - *приповідка*, 38. - *це і то*, 39. - *котиться, біжить*, 40. - *дещо*, 41. - *чесни*, 42. - *собі*, 43. - *часом*, 44. - *хрестини*, 45. - *хата*, 46. - *посеред*, 47. - *мала посуда для формування тіста до печиння хліба*, 48. - *ячменю*, 49. - *трошки*, 50. - *грошови монети*, 51. - *заробили*, 52. - *сьогодні*, 53. - *в незнане*, 54. - *рідних*, 55. - *не пам'ятаю*, 56. - *батьки*. ■

Т.К.Ш. Полянєнка

3 листів до редакції:

Шановна Редакціє!

Дякую за "Ватри". Мені подобаються, бо знайомлюся з Лемківщиною, з переkrасними околицями, горами - і все це було наше, українське.

Лемківщину зовсім не знаю. Пам'ятаю тільки, як перед війною, приїздили до нас до Радимна, до нашого власника двора, на роботу в жнива лемки. Мужчини косили, жінки в'язали снопи, клали в копиці. Потому звозили і молотили. Наше поле межувало з полем дідича, то ми з ними часто говорили, а в обідню пору купалися разом в річці Сян. Ми не могли надивуватися, як лемки скоро все робили: косили, в'язали снопи. В неділі і свята, як зайшли в церкву в своїх красивих, святкових вбранях, то церква аж сяяла.

Посилаю Вам до "Ватри" народні колядки, які 60 років тому надрукувала газета "Народна справа" (виходила у Львові), а ми їх дуже радо співали:

Бог ся раждає

Бог ся раждає, хто ж то може знати,
Кого породила небесная мати?

Щоб весело було всім,
Всі по-свому гомонім,
По-українськи помолімсь
І співати так берімсь:

"Ісусе на сні, дай щастя Вкраїні,
Боже, Боже, Боже, Боже дай!"

І ти, рідний батько, заспівай із нами,
Ми вірні будемо твоїми синами.

Щоб весело...

І ти, рідна ненько, заспівай із нами,
Ми вірні будемо твоїми дочками.

Щоб весело...

Ольга Вовк - Львів

... Високо було оцінено працю Об'єднання лемків у Польщі в справі організації й проведення свят "Ватра". Цього року уряд Польщі нагородив "Золотим хрестом заслуги" й "Кавалерським хрестом відродження Польщі" організаторів, з чим ми поздоровляємо всіх.

Нам особливо приємно, що серед нагороджених є головний редактор журналу "Ватра", наш товариш із спільного навчання з нами в буремні сорокові роки в Українській вчительській семінарії в Криниці.

Ми щиро поздоровляємо Тебе, друже Петре, з високою нагородою та бажаємо Тобі дальших творчих успіхів у невтомній праці на ниві української - лемківської культури.

З глибокою пошаною:

Іван Щерба, Володимир Масник, Степан Кіщак, Іван Красовський, Ганна Щерба-Стефчишин, Микола Опалак, Микола Мишко, Марія Кулянда, Іван Гаталевич, Іван Чичила

Львів 1.08.2002 р.

Дорогі!

Щира подяка для Об'єднання лемків в Польщі за пам'ять мого чоловіка Теодора Малиняка, за такий співчутливий вірш - дедикація в Його пам'ять, знімку і некрольог, що все поміщено в "Нашому слові". Спасибі Вам а Йому Вічна Пам'ять! - жінка Мирослава.

П.с. Пане Олег Маслей! Сердечно дякую Вам - голові ОЛ за ваші щирі і правдиві слова. Нехай Бог Вас спомагає. Теодор залишився в нашій пам'яті, як добра і праведна людина. Нехай Бог дасть Йому Царство небесне.

Жінка Мирослава і брат Стефан з жінкою і вся родина Малиняків

... Під кожним оглядом "Ватра" є дуже цікава, описує нашу долю та трагедію нашої зеленої Лемківщини - частини України.

Ці лемки, що не признаються до українського народу, є нашими ворогами. Такої нації, як лемки, нема, бо то, як бойки чи гуцули, належимо до українців та України.

Бажаю якнайбільших успіхів у Вашій дальшій праці для добра Лемківщини.

Василь Орисик - Ванкувер (Канада)

... Велике спасибі Вам за "Ватру", а "Поплету" майже вивчили напам'ять і було весело. Всі наші лемки її читали й сміялися від душі. Якесь таке відчуття, що то таке своє - рідне слово.

Марія Дерех - Зборів

... "Ватра" для мене - це єдине джерело, з якого знаю про події на території Лемківщини.

Михайло Дзвінка - США

Лемківська хроніка

22.09. В Устю Руским урочисто оддано до ужитку будинок гміної Гімназії, якої директором є лемкиня Ірена Возняк. Відкриття dokonав Міністер Національної Едукації Т. Словецькі.

■ Відкриття Гімназії, зліва: Міністер Національної Едукації і Шкільництва Т. Словецькі, директор Ірина Возняк і віт гміни Устя Дмитро Ридзанич.

30.09. Одбилася зустріч Міжвідомчої комісії в справах національних меншин. Обговорювано проблеми доступу середовищ нацменшин до радіа і телебачення.

5.10. В Явожні вже десятий раз оддано шану невинно-помордуваним українцям в Центральним концтаборі. Службу Божу і Панахиду одправили отці митрати: синкел Б. Галушка і М. Фецюх. Били присутни О. Медовніков - генеральний консуль України в Кракові, М. Кертичак - голова ОУП, Є. Домінікевич - віце-президент Катовиц, Т. Щудло - віце-президент Явожна, А. Пашко - уповажнений Малопольским воеводом до справ нацменшин.

13.10. В Рускій бурсі в Горлицях СЛ організувало Х *"ТВОРЧУ ОСІНЬ"* з виставом малюнків Ш. Телепа і фотографій Р. Басалиги.

14.10. В Білянці одсвяткувано Кермеш. Празнични богослужиня в супроводі священиків возглавляв Владика Адам.

25-26.10. ОЛ організувало Дни Б. Антонича. В п'ятницю одправлено в Новиці (родинним селі поета) Панахиду, а в суботу в Горлицях одбився концерт, в яким брали участ представники ЦР СРУ Словаччини: заступникк голови СРУ - М. Бобак і шеф-редактор *"НОВОГО ЖИТТЯ"* - М. Іллюк.

26.10. В Панкній свято патрона церкви св. Параскевії святкувано урочисто. Кермешови богослужиня очолював о. митр. декан Іван Піпка, вірни з парохом о. Г. Назаром підготовили гостину, а молодь дуже цікаву, гарну артистичну програму. Був то найкраще zorganizований кермеш на Лемківщині в тім році.

29.10. В реїоновим Суді в Мушині одбилася вже 8-ма з черги розправа за привернення Никифорови метрикального (церковного) родоводу. Розправу одрочено.

31.10. В Ліщинах одбився Кермеш. Празнични богослужиня одправляв Владика Адам з отцями деканату.

4.11. В Варшаві одбилося перше спітканя Спільной церковной комісії. Членів комісії Православной церкви очолював Владика Авел (Люблинско-Холмский ординарій), а Греко-католицкой – Владика Володимир (Вроцлавско-Гданский ординарій).

5.11. Делегація Верховной ради очолювана її головою Володимиром Литвином спіткалася в Варшаві з провідниками українських організацій. ОЛ репрезентував Ш. Гладик.

10. 11. В Зеленій Горі організували танцювальну забаву, на якій бавилося 200 осіб.

16.11. В Пшемкові в новій греко-католицкій церкви св. Косми і Дам'яна урочисто одсвяткувано празнични богослужиня, яки возглавляв Владика Володимир Юшак в супроводі 6-х отців. Били присутни: православний парох о. І. Попович і римокатолицки священики та капеляни.

17 і 18.11. В Зеленій Горі одбилися *II Дни лемківской культури*, організувани гуртками ОУП і ОЛ. На науковій сесії про акцію *"Вісла"* виступили Р. Дрозд, Г. Мотика, П. Смоленьскі, Б. Гальчак і О. Яворницька. В концерті взяли участ: ансамбль з

Лігницького ліцею, *"Горпина"*, Юлія Дошна і Анна Ксенич.

18.11. В Гожові одбилася Х *Стріча з лемківском культуром*, яку організує кружок СЛ. Виступили: *"Горпина"* з Ольштина, *"Вишиванка"* з Кошиц (Словаччина), *"Кичера"* з Лігници, *"Окмель"* з Пшемкова, *"Черемха"* з Валча і Петро Мураянка. Можна било оглянути тіж виставку старих фотографій з архіву *"Кичери"*.

19.11. В Бюрі інформації Ради Європи в Варшаві било спітканя комісаря РЕ з питань прав людини - А. Гіль-Роблеса з діячами громадских організацій.

21.11. В Реґєтьові організувано Кермеш. В церкві празнични богослужиня возглавляв Владика Адам, а потім вірни приготували кермешову гостину.

23.11. В Пшемкові, Лігници і Щельцях Краєньских організувано танцювальни забави.

29.11. В Новим Санчи в Галерії (давна синагога) відкрито виставу лемківского одягу. Експонати привезено з Україньского музею в Свиднику (Словаччина), з музеїв Санока, Кракова, Варшави, Ясла, Зиндранови, Білянки і Нового Санча. Виставу можна оглянути до лютого 2003 р.

30.11. В Рускій бурсі в Горлицях на внесок Ш.Гладика - голови ОЛ – одбилося спітканя Товаришень РЕ, СЛ і інших організацій спераючих СЛ, яки едногослосно оповілися не дати части будинку РЕ на домівку ОЛ.

30.11. В Бардійові СРУ Словаччини організував *XXX-у "МАКОВИЦЬКУ СТРУНУ"*. Тото ювілейне свято складалося з трьох частин: *"Від краю до краю"* (23 пісьні) *"Наші гості"* (Я. Амброс - Баньска Бистриця, М. Федор - Бардіїв, І. Ярина з Ужгороду (Україна), С. Русин з Ужгороду), *"Дарунок, що завше гріє - пісні лауреатів"*. (19 пісень переможців з минулих свят од 1986 р.). По концерті представники ОЛ (Ш. Гладик – голова ОЛ і члени ГУ: Ш. Лукачин, П. Чухта, П. Шафран і В. Шлянта) били приняти на гостинній стрічи, яку zorganizувала ЦР СРУ Словаччини. Обговорено міжорганізаційну співпрацю.

30.11. Греко-католицки отці: декан І. Піпка, Г. Назар, П. Павлице і ером. Яків організували прощу до Ярославской ікони Божої Матері. Прочани з Західной Лемківщини поїхали трьома автокарами до Перемишля, де в архикатедрі взяли участ в Службі Божі, вислухали проповіді митрополита І. Мартиняка. У Ярославі в прокатедрі відправили Богослужбу перед іконом Матері Божой, а в Ланцуті звідили магазин ікон з наших знищених давних церков.

7.12. Третья програма TV транслювала фільм о 120-річчю Мистецкой школи "Кенара" в Закопанім та о з'їзді ей абсольтентів, што одбився 4-6 жовтня т.р. Проведено розмову з найстаршим випускником і вчительом, артистом світової слави паном Григорієм Пецухом, лемком-українцём родом з Фльоринки.

6-8.12. Ансамбль *"Кичера"* і Державна ВПШ організували міжнародну наукову конференцію п.н. *"Лемки на порозі XXI віку. Відродження чи асиміляція"*. ♦

П О Д Я К А

Ширим серцем дякую всім близьким моєму серцю людям, котрі телефонічно, листовно а навіть друкуваним словом поздоровили мене з 80-літтям моїх уродин. Красні дякую!

Петрови Шафранови за милий спомин в "Ватрі" і "Нашим слові". Іванови Головачуку за чудову поезію в "Нашим слові". Федорови Гочови за шири братерски слова в "Загороді". Федорови Кузякови за соковитий гумористичний лист, з котрого реготав-смся з цілом моїм родином в день уродин.

Семенови Возняку (Україна) за пам'ять доброго сусіда "Під Гірком" в рідним селі.

Ольгі Шлях з Кисва за пам'ять дитячих пастушних стежок в карпатському селі.

Щиро дякую! Велике **БОЖЕ ЗАПЛАТ!**

Семан Мадзелян

ЗМІСТ:

Омишов Старий приходит Новий	3
Журнал „Ватра”. І. Головачук	5
На освіти стежках. В. Черненко	6
26 Крайовий з'їзд ООЛ в США	7
Історичний календар. С. Семенов	8
Лист Президента України	8
Остались у вірі (продовження). І. Лешко	9
Ватра в Позжаді. А. Слота	10
Вклонитися Покровителю. Е. Гойсак	12
Дві війни я пережила. М. Тима	15
Презераме стари фотографії	16
Архаїзми бесіди русинів	18
З листів до редакції	20
Лемківська хроніка	20

◆ На останній сторінці:

Церква в с. Астрябик. Фото Семан Барна.

◆ На передостанній сторінці фото А. Дошни, о. А. Квоки, Е. Гойсака.

“Ватру” можна передплатити

Ціна одного примірника 3,- зл. + 1,70 зл. поштової оплати. Річна передплата 12,- зл. + 7,- зл. (кошти пересилки) = 19,- зл. Якщо Ви передплатите більше 3-х примірників, кошти висилки редакція бере на себе. Від пересилки одної “Ватри” у європейські держави поштова оплата - 3,- зл. + 3,- зл.

ціна = 6,- зл. (приоритетна = 7,10 зл.). Передплату замовляти за адресою:

Redakcja “Watra”, Hańczowa 8, 38-16 Wysowa, tel. (018) 3532145

e-mail: szafranpiotr@poczta.onet.pl

Виплати просимо пересилати на банківський рахунок: Zarząd Główny Zjednoczenia Lemków
BNP O/Gorlice: Nr konta 10601510-20000119532

Квартальник “Ватра” можна купити в місцевостях у кольпортерів:

Білий Бір. о. П. Баран
Білянка. Ш. Гладик
Бранєво. В. Покришак
Валч. М. Терещенко
Веш ожево. Т. Веронка
Вільхвіец. М. Габно
Волів. М. Єдинак,
о. Б. Огородник
Вроцлав. С. Галь,
о. Михайлишин
Ганчова. Р. Мокляк,
П. Шафран
Гданськ. І. Павлице,
о. Улицький
Гладичів. А. Гойсак

Горлиці. В. Шлянта
Громазка. Ю. Вархолік
Глогів. М. Баб'як
Гожів Ваки. Л. Ковальська
Губін. О. Саноцький
Гурово Ілав. Л. Тхір
Дезгонь. о. С. Кузьм'як
Єлена Гора. Й. Шафран
Ельблонг. П. Грицьов
Зелена Гора. А. Підлинчак
Ілава. о. П. Габоршак
Катовиці. І. Зрада
Команча. о. А. Журав
Коналін. о. В. Пирчак
Кришиця. І. Яворський

Краків. Л. Гіба. Книг.
“НЕСТОР”, А. Фешпа
Ліпниця. о. М. Драпала,
І. Косовський,
Лося. В. Шлянта, Ш. Гладик
Любін. В. Сподарик,
о. Огородник
Маластів. Е. Гойсак
Михалів. М. Романяк
Міжріччя. Д. Давид
Мокре. о. І. Галушка
Новий Санч. Я. Салей
Олава. о. А. Михайлишин
Пєрегрімка. Р. Клеман
Перемішль. Л. Колячук

Поляни. Б. Баволяк
Пшемків. І. Лешко
Роділя. Р. Клеман
Сквєжина. Н. Ковальська
Сяпик. І. Марчак
Устрики Долишні:
С. Гаврилєв
Устя. П. Шафран
Хобєня. о. Б. Огородник
Шпротава.
І. Трошинівський
Щєшн. О. Ласка (ОУП)
Ярослав. о. В. Стойка

“Ватра” зима 2003 1(40)

Видав ZARZĄD GŁÓWNY ZJEDNOCZENIA LEMKÓW w Polsce
Bielanka 41, 38-311 Szymbark, tel.: (0-18) 351 30 36

Redaguє колегія Петро ШАФРАН - головний редактор. ◆ Молодіжна сторінка та дизайн Еміль ГОЙСАК

Дитяча сторінка та коректа Вікторія ЧЕРНЕНКО ◆ Василь ШЛЯНТА і Штефан ГЛАДИК

і Технічне оформлення FNU „LEBO”, ul. Legionów 3, 38-300 Gorlice, tel.: (0-18) 353 78 77

Redakcja zastrzega sobie prawo skrótów oraz zmian tytułów nadesłanych tekstów. Redakcja nie odpowiada za treść materiałów pozaredakcyjnych, nie zawsze zgodnych z jej poglądami.

Pismo dotowane przez Ministerstwo Kultury

www.lemkounion.republika.pl

Молоді артисти Лемківщини

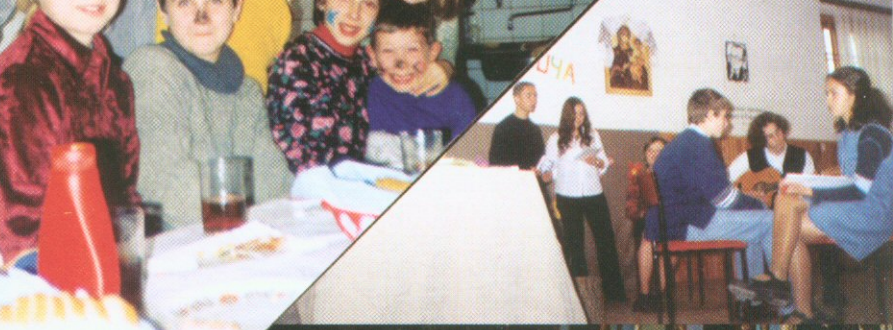

Фото: Семан Барна